

KORUPCE A VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

ZJIŠTĚNÍ A DOPORUČENÍ

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY V CHORVATSKU

Chorvatská legislativa v oblasti veřejných zakázek představuje vysoký standard a zavedla některé důležité mechanismy na zabezpečení transparentnosti a kontroly. Avšak, integrita veřejných zakázek je vážně narušena v důsledku běžné praxe při uzavírání smluv prostřednictvím subjektů, které jsou mimo působnost kontrolního rámce a naopak, výrazně pod politickým vlivem. V roce 2012 celková hodnota veřejných zakázek realizovaných podle typu institucí se slabými kontrolními mechanismy spolu s malými zakázkami (pro které není povinnost vykonávat veřejné zakázky), představovala přibližně 85 % z celkového objemu veřejných zakázek. Navíc, analýza načasování vyjmenování manažmentu naznačuje, že političtí představitelé značně využívají svůj vliv na tyto zadavatele.

Výzkum taktéž analyzoval stavební zakázky s vysokou hodnotou přidělené v letech 2011- 2013 na základě ukazatelů zvýhodňování v průběhu procesu nebo ve výsledcích. Pokud využívání restriktivních postupů není příliš rozsáhlé, soutěž o veřejné zakázky je překvapivě slabá v sektoru, který je tak pod velkým ekonomickým tlakem. V kombinaci se slabými kontrolními mechanismy u mnohých zadavatelů, je ale více znepokojující skutečnost, že zhruba polovinu hodnoty zakázek vyhráli uchazeči, kteří nejsou soukromými společnostmi, ale spíše subjekty částečně nebo úplně ve vlastnictví státu. To naznačuje, že političtí představitelé a strany mají potenciál ovlivnit proces tak, aby dosáhli protekcionářství při přidělování veřejných zakázek ve prospěch sebe nebo třetí osoby. Důkazy z případu FIMI Media, týkajícího se nejvyšších politiků zapojených do schémy využívající veřejné zakázky na získávání politických darů za smlouvy signalizují, že tento způsob zvýhodňování může být rozšířený. A konečně - nelze opomenout ani skutečnost, že existující kontrolní mechanismy mají přiměřený rozsah pravomocí v teorii, ale v praxi jim chybí dostatek odborných znalostí a vůle na adekvátní monitorování veřejných zakázek.

Autor kresby: Jozef Jurko

Munir Podumljak a Elizabeth David-Barrett, 2015, The Public Procurement of Construction Works: The Case of Croatia. Preliminary analysis and data collection: Sandra Gajić, Ana Hećimović, Iva Nenadić, Partnership for Social Development, Záhřeb, Chorvatsko
Reviewers: Aleksandar Štulhofer, Ph.D; Anto Bajo Ph.D.